

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2024/120
van 13 juni 2024**

Inzake <ouder> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>,
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 27 mei 2024 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school>, <adres>.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij wenst haar zoon <leerling> in te schrijven voor het schooljaar 2024-2025 in <school>, <adres>.

1.2. <school> doet voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2024-2025 een beroep op de aanmeldingsprocedure van <school>, conform een afwijking van een standaarddossier, zoals goedgekeurd door de Commissie inzake Leerlingenrechten op 7 december 2023, gesteund op de artikelen 37*undevicies* tot en met 37*vicies septies* van het decreet basisonderwijs. De aanmeldingsprocedure impliceert dat ouders zich met het oog op een inschrijving in een school van keuze moeten aanmelden via een webapplicatie.

De algemene aanmeldingsperiode voor de inschrijvingen liep van 4 maart 2024 tot en met 29 maart 2024.

1.3. De verzoekende partij meldde <leerling> aan via het aanmeldingssysteem van <school>. <leerling> kreeg geen gunstige rangschikking en werd geweigerd.

1.4. Met een verzoekschrift van 27 mei 2024 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school> voor het schooljaar 2024-2025.

De verzoekende partij schrijft in haar verzoekschrift dat zij haar zoon <leerling> (°2017) heeft aangemeld voor een inschrijving in <school>, maar dat de inschrijving geweigerd werd omwille van capaciteit.

De verzoekende partij haalt aan dat <leerling> in een uitzonderlijke situatie zit. Bij de toewijzingen zou hier rekening mee gehouden moeten worden. De situatie is voor de huidige school, voor <leerling> en zijn moeder onhoudbaar.

<leerling> kreeg in 2021 de diagnose van een ernstige globale ontwikkelingsstoornis en ASS. De noodzaak van een overstap naar het buitengewoon onderwijs type 2 drong zich op. In september 2021 werd voor <leerling> een verslag M-decreet opgemaakt. <leerling> zit in het gewoon onderwijs en kan niet deelnemen aan klassikale of groepsactiviteiten. Het is voornamelijk de kinderverzorgster die instaat voor <leerling>. De noodzaak voor het buitengewoon onderwijs type 2 drong zich op. In het schooljaar 2022-2023 ging <leerling> naar de eerste kleuterklas, maar door gebrek aan een kinderverzorgster bleek dit niet haalbaar voor <leerling>. Hij gaat sindsdien slechts deeltijds naar school. Hij werd in 2022-2023 enkele uren per week opgevolgd door het Antwerps Revalidatiecentrum. In juni 2023 werd door dit centrum een verslag opgemaakt, waarin staat:

- Er is een ernstige ontwikkelingsachterstand met grote tekorten in interactie en communicatie;
- Aanpassing van leef- en leeromgeving is noodzakelijk voor het welbevinden van <leerling> en om de belasting van het gezin te begrenzen;
- De begeleiding wordt stopgezet in 2022-2023, aangezien de evolutie te gering en de meerwaarde van het revalidatiecentrum beperkt;
- <leerling> heeft nood aan permanente zorg op maat om zijn ontwikkelingskansen te verhogen en daarom adviseert het revalidatiecentrum buitengewoon onderwijs type 2.

Sinds schooljaar 2023-2024 is de ondersteuning naast school bijgevolg weggefallen. <leerling> gaat slechts halve dagen naar school, omdat er steeds een extra leerkracht/begeleider moet aanwezig zijn. De resterende tijd wordt hij opgevangen door zijn moeder. De situatie is onhoudbaar voor <leerling>, alsook voor zijn moeder en de school. De moeder is alleenstaande ouder met 3 kinderen (waarvan <leerling> de oudste is) en heeft het exclusief ouderlijk gezag. Uit maatschappelijk onderzoek in dit kader blijkt dat de situatie onhoudbaar is. Ook het CAW gaf in een verslag van 10 april 2024 aan dat er in het gezin dringende hulp noodzakelijk is.

In een verslag van de huidige school van 17 april 2024 wordt bevestigd dat <leerling> nood heeft aan type2 onderwijs. De school schrijft dat ze zich grote zorgen maakt over de verdere ontwikkeling van <leerling>. Hij heeft nood aan therapie en ondersteuning die hij enkel in het buitengewoon onderwijs kan krijgen.

<leerling> was 4 jaar toen een ontwikkelingsachterstand en ASS vastgesteld werd. Dit jaar wordt hij 7 en hij is nauwelijks verder ontwikkeld. Hij kan niet praten en is niet zindelijk. Zijn ontwikkelingskansen in het gewoon onderwijs zijn erg klein.

De verzoekende partij haalt art. 28 van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind aan, waarin staat dat elk kind recht heeft op onderwijs. Voor <leerling> is het niet mogelijk om in het gewoon onderwijs te blijven en hij heeft geen plaats in het buitengewoon onderwijs.

<leerling> staat op de wachtlijst bij 8 scholen voor buitengewoon onderwijs, waarvan er 6 gelegen zijn in Antwerpen, 1 in Rumst en 1 in 's Gravenwezel.

De verzoekende partij wil dat <leerling> alsnog kan ingeschreven worden in een school voor buitengewoon onderwijs type 2.

De verzoekende partij voegt in bijlage bij het verzoekschrift:

- Vonnis familierechtbank dd. 24/06/2024
- Arrest Hof van Beroep dd. 16/01/2024
- Maatschappelijk onderzoek dd. 20/03/2024
- Verslag CAW dd. 10/04/2024
- COS-onderzoek dd. 17/05/2021
- Verslag CLB dd. 6/09/2021 (besluit type 2)
- Verslag Antwerps Revalidatiecentrum dd. 06/2023
- Verslag huidige school dd. 17/04/2024
- Mail <school> <naam gemeente> dd. 16/04/2024, incl. mededeling niet-gerealiseerde inschrijving
- Mail <school2> <naam gemeente> dd. 26/04/2024
- Brief 'Meldjeaan – Onderwijs Antwerpen' dd. 30/04/2024 (6 Antwerpse scholen) incl. mededeling niet-gerealiseerde inschrijving.

1.5. Op 11 juni 2024 heeft de verwerende partij haar verweerschrift overgemaakt aan de Commissie inzake Leerlingenrechten.

De verwerende partij schrijft dat <leerling> werd aangemeld voor inschrijving in haar school in type 2. <leerling> werd geweigerd en stond op de 31^e plaats op de wachtlijst. Op 16 april 2024 werden de ouders door de school op de hoogte gebracht van de weigering en de plaats van <leerling> op de wachtlijst, met in bijlage het weigeringsdocument.

De verwerende partij stelt dat deze klacht ongegrond is en argumenteert:

“De school hanteert voor de rangschikking het criterium ‘afstand’ en vervolgens ‘toeval’. De capaciteit was uitgeput ruim voordat de verzoekende partij, die in Wilrijk woont, in nuttige volgorde kwam. Noch de capaciteitsbepaling, noch de regelmatigheid van de gehanteerde criteria, noch de wijze waarop tot een rangschikking is gekomen, wordt door de verzoekende partij in vraag gesteld. Evenmin wordt gesteld dat er sprake is van een materiële vergissing. De leerling behoort evenmin tot de groepen bedoeld in artikel 37/43, § 3, van het decreet basisonderwijs, waarvoor niettegenstaande het overschrijden van de capaciteit alsnog een inschrijving kan worden toegestaan.”

Volgens de verwerende partij is deze klacht uitsluitend gesteund op een beweerde ‘uitzonderlijke situatie’. In de klacht wordt aangevoerd dat de plaatsen op de school worden toebedeeld op foute gronden en dat niet ‘afstand’ of ‘de aanwezigheid van broers/zussen’ in rekening dient te worden gebracht, maar ‘uitzonderlijke situatie’. Daarmee gaat de verzoekende partij voorbij aan de ordeningscriteria die door de decreetgever zijn bepaald.

De verwerende partij schrijft dat ze zich bewust is van het tekort aan plaatsen in het buitengewoon basisonderwijs, en weet dat het voor <leerling> niet optimaal is dat hij in afwachting van een plaats in het buitengewoon basisonderwijs ingeschreven blijft in het gewoon basisonderwijs. Dit is evenwel een lot dat gedeeld wordt met veel andere leerlingen. Wat in deze klacht omtrent de diagnose en schoolloopbaan wordt uiteengezet, onderscheidt <leerling> niet in die mate dat op basis daarvan alleen tot een ‘uitzonderlijke situatie’ zou moeten worden besloten. Ook het feit dat <leerling> deel uitmaakt van een éénoudergezin is volgens de verwerende partij geen uitzonderlijke situatie.

De verwerende partij meent dat niet mag worden toegelaten dat de verzoekende partij zich, ten nadele van de op regelmatige gronden hoger geordende kinderen, een recht op realisatie van de inschrijving verschaft.

Ten slotte haalt de verwerende partij aan dat artikel 28 van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind, waarop de verzoekende partij zich beroept, in deze omstandigheden niet tot de gegrondheid van de klacht kan leiden. Dit artikel verplicht de verdragsluitende staten er immers enkel toe, wat het primair onderwijs betreft, om primair onderwijs verplicht te stellen en voor iedereen gratis beschikbaar te stellen. De verzoekende partij zou van dit recht niet verstoken zijn.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De klacht inzake de niet-gerealiseerde inschrijving is naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij en de verwerende partij werden per e-mail van 4 juni 2024 geïnformeerd over de zitting van 13 juni 2024 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De verzoekende partij is op de zitting vertegenwoordigd door haar raadsvrouw <naam> en wordt er door de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gehoord. Ter zitting worden de uitgebreide stukken op papier neergelegd. De raadsvrouw verklaart dat de situatie zeer uitzichtloos is voor <leerling>. De verzoekende partij heeft drie kinderen. <leerling> is het oudste kind en is zes jaar. Op dit ogenblik zit hij in het gewoon onderwijs, maar hij had al sinds 2021 in het buitengewoon onderwijs type 2 moeten zitten. Met de school voor gewoon onderwijs was afgesproken dat de zorgjuf <leerling> zou begeleiden, in afwachting van een inschrijving in het buitengewoon onderwijs, samen met ondersteuning van het revalidatiecentrum De Ark. De ondersteuning van het revalidatiecentrum is ondertussen gestopt, omdat er te weinig progressie en meerwaarde was. <leerling> kan enkel naar school wanneer er iemand aanwezig is om hem afzonderlijk te begeleiden. Door personeelsgebrek kan hij nauwelijks naar school gaan. Voor de rest van de tijd is hij thuis, wat onhoudbaar is voor de verzoekende partij.

De verzoekende partij zit in een patstelling. <leerling> moet naar het eerste leerjaar, maar dat kan niet, want er is voor hem geen plaats in het buitengewoon onderwijs. De school voor gewoon onderwijs kan hem vanaf volgend schooljaar ook niet meer begeleiden. Daardoor zal zijn ontwikkeling nog meer gehypothekeerd worden. Er is geen oplossing, de verzoekende partij staat er alleen voor. <leerling> heeft recht op onderwijs. De verzoekende partij vindt dat het recht op onderwijs in dit geval voorrang moet krijgen op de regels uit het decreet basisonderwijs. De verzoekende partij is ten einde raad, want ook haar andere kinderen beginnen het gedrag van <leerling> te kopiëren, waardoor het thuis ook uit de hand loopt.

De verwerende partij verschijnt ter zitting en is vertegenwoordigd door <naam>, directeur van <school>. Hij verklaart dat de vastgelegde criteria, bepaald door het Decreet Basisonderwijs, correct werden gecommuniceerd. De school hanteert voor de rangschikking het criterium 'afstand' en vervolgens 'toeval'. De verwerende partij stelt vast dat de klacht volgens de regelgeving ongegrond is. Hij bevestigt wel dat er inderdaad heel wat leerlingen zijn die geen plaats hebben in type 2 van het buitengewoon onderwijs.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake de weigering tot inschrijving

4.1. Artikel 37octies-undecies van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat een schoolbestuur de inschrijving in een school weigert, in geval van overschrijding van de vastgestelde leerlingencapaciteit.

4.2. Artikel 37undevicies van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat schoolbesturen voor de inschrijvingen een beroep kunnen doen op een aanmeldingsprocedure en artikel 37vicies quinquies van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat een aanmeldingsprocedure door de Commissie inzake Leerlingenrechten moet zijn goedgekeurd.

De Commissie inzake Leerlingenrechten is van oordeel dat er voldaan is aan de voorwaarden van het Decreet Basisonderwijs om de inschrijving van de betrokken leerling te weigeren. De aanmeldingsprocedure is verlopen zoals goedgekeurd door de Commissie inzake Leerlingenrechten op de zitting van 7 december 2023.

4.3. De Commissie inzake Leerlingenrechten merkt op dat het capaciteitsprobleem in het type 2 van het buitengewoon basisonderwijs regio Antwerpen groot is. De commissie maakt zich daarom zorgen over het recht van de kinderen om gepast onderwijs te krijgen.

4.4. In de onderhavige zaak hebben er zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe nopen aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingsmiddelen te adviseren.

Het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals gewijzigd, inzonderheid artikelen 37octies tot en met 37duodevicies;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs van 7 oktober 2022;

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2012 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 10 september 2018;

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel

De klacht van 27 mei 2024 inzake de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school> <adres> is ontvankelijk en ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 13 juni 2024.

De Commissie inzake Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
Mevrouw Evelien Timbermont, de heren Bengt Verbeeck, Joël Boussemaere en Jan Fiers, effectieve leden,
Mevrouw Ingrid Hugelier, secretaris.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

I. HUGELIER

B. DE GROOTE